

Synes fru Kornbek ikke, det er et problem at gå ud og sige til de mange hundredtusinde medarbejdere, vi taler om i den offentlige sektor?

(Kort bemærkning).

Bodil Kornbek (KRF):

Jeg takker sandelig også hr. Frank Jensen for, at han nu vil stille Kristeligt Folkeparti et spørgsmål inden for uddannelse. Det er jo rigtig interessant, synes jeg.

Jeg synes, det er særdeles vel, at man får de kompetencer, der skal til for hele tiden at være i udvikling, og at man hele tiden har de kvalifikationer, man skal have for at servicere borgerne vel, når det er socialrådgivere, sygeplejersker, lærere, og hvad det ellers er – helt sikkert.

Men jeg kan stadig væk ikke se, hvorfor det ikke skulle kunne lade sig gøre, selv om man fjerner tilskuddene til de fagspecifikke kurser. Man kan stadig væk oprette, og vi vil se på økonomien og stille nogle spørgsmål til det.

Om de skal bruge deres weekender, tror jeg ikke ligefrem er på tale, men nu må vi under udvalgsarbejdet se, hvordan det udvikler sig. Jeg tror på, at man stadig væk kan blive velkvalificeret og opkvalificeret og det hele, selv om de her midler fjernes. Det er jeg faktisk slet ikke i tvivl om.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil gerne takke Folketingets partier for behandlingen af dette forslag. Som det jo allerede har været konstateret, var det ikke alle partier, der fuldt ud kunne bakke op om forslaget.

Jeg er imidlertid meget glad for Kristeligt Folkepartis lidt mere nuancerede tilgang til forslaget, og jeg er helt sikker på, at undervejs i udvalgsbehandlingen vil vi også kunne udrede nogle af de bekymringer om forslagens virkning, som jeg også hørte, bl.a. fra Dansk Folkepartis ordfører.

Så jeg vil blot her tilkendegive, at jeg vil bidrage med, hvad jeg bliver anmodet om undervejs i udvalgsbehandlingen.

(Kort bemærkning).

Frank Jensen (S):

Jeg har bemærket, at når man er enig med ministeren, er man nuanceret, og hvis man ikke er enig med ministeren, er man det modsatte. Den teknik har jeg bemærket bliver brugt.

Men så vidt jeg kunne tælle – og der spørger jeg så også, om ministeren kan bekræfte det – er der ikke noget flertal for lovforslaget, sådan som

det tegner sig her ved førstebehandlingen. Det må jo så betyde, at ministeren så også vil være indstillet på at drøfte med Folketingets partier, hvordan vi når videre i denne her sag.

Kl. 17.05

Jeg skal så spørge ministeren, om ministeren har tænkt sig at indlede egentlige forhandlinger med Folketingets partier om, hvordan vi kan sikre, at de fagspecifikke kurser fortsat kan gennemføres, for det er jo det, et flertal i Folketinget har sagt. Jeg vil spørge ministeren, om det giver anledning til, at ministeren reflekterer over det videre forløb i forbindelse med lovforslaget, inden det går til udvalgsbehandling.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg kan garantere Socialdemokratiets ordfører for, at jeg til enhver tid vil være parat til at drøfte med Folketingets partier, hvordan vi kan få gennemført det her forslag. Og det var præcis det, jeg også lagde vægt på i min meget korte kommentar: Jeg er parat til at bidrage til opklarende svar på spørgsmål, som partierne her i Folketinget måtte ønske at få svar på. Så al mulig beredvillighed fra min side for at sikre en opbakning til forslaget her.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 26: Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsgrunduddannelse m.v. og lov om produktions-skoler. (Erhvervsgrunduddannelse på produktions-skoler).

Af undervisningsministeren (Ulla Tørnæs). (FremSAT 2/10 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tina Nedergaard (V):

Lovforslaget lægger op til, at produktionsskolerne kan tilrettelægge egu-forløb, altså erhvervsgrunduddannelse for de elever, som efter et produktionsskoleforløb har brug for yderligere et element for enten at videreuddanne sig eller for at komme ud på arbejdsmarkedet.

Forslaget lægger op til, at vi kan drage yderligere nytte af den gode kontakt, som vi oplever der typisk er mellem produktionsskolerne, deres elever, kommunen og det lokale erhvervsliv.

Samtidig vil lovforslaget give mulighed for, at også unge i de tyndtbefolkede områder får adgang til det fornuftige tilbud og gode tilbud, som egu'en har vist sig at udgøre i forhold til de unge, som ellers er i risikozonen for enten ikke at kunne videreuddanne sig eller ikke at komme ud på arbejdsmarkedet som uddannede.

Dette er derfor et tiltag, som primært retter sig imod at understøtte unges uddannelsessøgning i den gruppe af mennesker, som har de største problemer i uddannelsessystemet.

Venstre støtter derfor forslaget, som vi ser som et godt element i regeringens indsats for at skabe bedre uddannelser for alle vores unge.

Lene Jensen (S):

Vi er som udgangspunkt positive over for forslaget, fordi det sigter mod at give flere tilbud til de unge, som er mest sårbare i forhold til det almindelige uddannelsessystem, og det vil vi selvfølgelig gerne medvirke til.

Men en betingelse for, at det kan blive til noget, er jo, at de rigtige omstændigheder er til stede. Der er vi en lille smule bekymrede for, om det nu også kan lade sig gøre at finde de praktiksteder, som skal bruges for at få egu til at forblive den vekselluddannelse, som den skal være. Praktikpladssituationen er jo i forvejen ganske katastrofal, og derfor er vi nødt til at tænke kreativt med hensyn til, hvordan vi sikrer, at de her unge, der jo på mange måder ofte er i en svær situation, får en relevant praktikplads.

Et andet eksempel på en rammebetingelse, der skal være i orden, før vi klapper af det her forslag, er, at der skal være de nødvendige muligheder for, at de produktionsskoler, som skal være backinggroup for de unge, også har en reel mulighed for at følge de unge til dørs og yde den vejledning, som er nødvendig for, at de her elever kan komme igennem et egu-forløb.

Der kan være noget økonomi i det, der kan faktisk også være nogle andre ting, men som udgangspunkt er vi positive over for forslaget, idet vi har en række spørgsmål, som vi vil bede om at få afklaret i løbet af udvalgsarbejdet.

Louise Frevert (DF):

Dansk Folkeparti anser umiddelbart dette forslag for at være et rigtig godt initiativ i retning af at få så mange i uddannelse som overhovedet muligt.

Da vi lukkede for optag til den fri ungdomsuddannelse, var vi opmærksomme på, at der kunne opstå nogle gråzoner, og at de unge mennesker kunne have problemer med at finde den rigtige hylde i tilværelsen. Vi anbefalede da også, at produktionsskoler var et af de steder, hvor en del af disse unge mennesker kunne gå hen. Men jeg mener, at vi med dette lovforslag tilgodeser de unge mennesker og deres behov endnu mere.

Kl. 17.10

Muligheden for at kunne gennemføre en erhvervsgrunduddannelse på en produktionsskole indebærer, at der for de unge er et ekstra incitament i at gå der, så de kan få en kompetencegivende uddannelse, oven i købet en uddannelse, som vil være meritgivende. Desuden vil dette initiativ styrke de bogligt svage, så de kan komme op på et højere niveau og være i stand til at gennemføre en uddannelse, eksempelvis som deluddannelse.

Jeg mener, at der i lovforslaget også er taget højde for de økonomiske konsekvenser, som jo ikke er helt små, men der er dog et par enkelte knaster, som jeg vil have behandlet under udvalgsarbejdet.

Den ene ting er, om de beløb, man skønner skal bruges til socialpædagogisk støtte til elever med særlige behov, er store nok, og på hvilket grundlag man har udarbejdet disse skøn, idet jeg mener, at beløbene er meget små i forhold til, at det er en tung gruppe, vi her taler om.

Desuden har der gennem flere år været rejst spørgsmål om praktikdelen – at der er mangel på praktikpladser. Tag ikke fejl af, at Dansk Folkeparti mener, at det er en strålende idé, at de unge mennesker kan komme ud i praktik, men det kan ikke nytte noget, at man hele tiden fortæller, at de nu skal ud i praktik, hvis praktikpladserne ikke eksisterer.

Det kan være lidt vanskeligt ude i kommunerne og ude på institutionerne at få påduttet

flere og flere opgaver fra statens side. Derfor må der foreligge nogle opgørelser, der indikerer, at ministeren ikke mener, at dette nye forslag vil skabe problemer med hensyn til et tilstrækkeligt antal praktikpladser.

Men alt i alt ser det da ud til at være et udmærket lovforslag, og jeg glæder mig til at få diskuteret detaljerne under udvalgsarbejdet.

Helle Sjelle (KF):

I Det Konservative Folkeparti ser vi positivt på forslaget om, at produktionsskolerne får mulighed for at tilrettelægge 2-årige erhvervsgrunduddannelser for unge, der efter at have gennemført et forløb på produktionsskolen har behov for yderligere kvalifikationer.

Vi må erkende, at nogle produktionsskoleelever ikke har de tilstrækkelige faglige eller sociale kompetencer til at kunne fortsætte i en af de generelle kompetencegivende uddannelser eller til at få et arbejde. Det håber vi at erhvervsgrunduddannelserne med deres fleksibilitet og mulighed for individualitet kan være med til at ændre.

Vi lægger nemlig i Det Konservative Folkeparti stor vægt på, at eleverne opnår konkrete kompetencer i kraft af de uddannelsesforløb, som de gennemgår. Men vi lægger også vægt på, at kompetencerne målrettes og om nødvendigt tilpasses, så de rent faktisk kan bruges til noget. Målet er jo, at alle skal kunne benytte deres uddannelse til at få et arbejde, som svarer til de opnåede kompetencer. Der er ikke meget ved, at vi tilbyder nogle uddannelser, der rammer ved siden af og ikke giver en ordentlig, varig adgang til arbejdsmarkedet.

Det her er med andre ord et forslag, som sætter fokus på det enkelte menneskes behov for individuelt tilpassede løsninger. Det har vi stor sympati for, og det er med baggrund heri, at vi varmt støtter det fremsatte forslag.

Anne Baastrup (SF):

Da mit partis ordfører, hr. Aage Frandsen, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre SF's synspunkter.

SF er afgjort positive over for, at produktionsskolerne får mulighed for at tilbyde egu-forløb. En af de vigtigste uddannelsespolitiske opgaver er at sikre, at så mange unge som muligt – helst alle – får en ungdomsuddannelse og en kompetencegivende uddannelse.

Da det er en kendsgerning, at ikke alle unge umiddelbart efter folkeskolen er i stand til at gå i

gang med en egentlig ungdomsuddannelse, er det vigtigt, at der er forskellige tilbud, så der er noget for alle. I den forbindelse er det vigtigt, at der også er tilbud til de unge, der ikke er specielt bogligt orienterede. Det er bl.a. i den forbindelse, egu skal ses.

Behovet for forskellige tilbud til unge er også blevet øget med folketingsflertallets vedtagelse af den fri ungdomsuddannelses afskaffelse – en vedtagelse, som SF beklager meget. På denne baggrund sætter SF naturligvis ikke spørgsmålstegn ved behovet for, at produktionsskolerne kan tilbyde egu. Derimod sætter vi spørgsmålstegn ved, om der er tilstrækkeligt med tilskud til, at ordningen vil blive en succes.

For det første mener SF ikke, at det er klogt, at egu-skoleydelsen skal være et kommunalt anliggende. I det hele taget sætter SF spørgsmålstegn ved, om det er fornuftigt at lade egu være et rent kommunalt anliggende.

Kl. 17.15

For det andet mener SF, at det er helt forkert at lade tiden på egu være en del af den samlede tid, hvor et ungt menneske kan være på en produktionsskole. Hvis en produktionsskole skal gennemføre et egu-uddannelsesforløb for unge, vil der i mange tilfælde være behov for en del tids forberedelse, inden egu'en går i gang. Derfor vil det ikke altid kunne klares inden for 1 år.

For det tredje mener SF, at det skal være nødvendigt med mere favorable ordninger, hvis arbejdsgiverne skal tage egu-eleverne i praktik. Her vil vi godt pege på AER-modellen, der fungerer som både gulerod og pisk for arbejdsgiverne.

Med de bemærkninger vil vi gå konstruktivt ind i udvalgsarbejdet med henblik på at forbedre lovforslaget.

Marianne Jelved (RV):

Det Radikale Venstre synes, at dette forslag er et rigtig fint lille forslag, og oplever det i virkeligheden som en håndsrekning fra regeringen til de unge, som har svært ved at komme ind i det ordinære uddannelsessystem eller i det hele taget har svært ved at komme i gang med en uddannelse, og som fik vanskeligere vilkår, da Folketinget sidste forår afskaffede den fri ungdomsuddannelse.

Jeg er enig med fru Lene Jensen, der har peget på praktikpladsproblemet. Derfor vil jeg også gerne komme med et par bemærkninger om den

situation, for jeg er enig i, at der er det problem, som Socialdemokratiets ordfører påpegede.

Der er en del af de uddannelser, som egu giver mulighed for, som er offentlige arbejdspladser – daginstitutioner, social- og sundhedsområdet – og derfor vil jeg bare varsle, at vi under udvalgsbehandlingen vil drøfte med ministeren, måske med flere ministre, om man her kunne gøre en særlig indsats fra den offentlige sektors side og dermed give en håndsrækning til unge mennesker, som har vanskeligt ved at klare et uddannelsesforløb. Det er den ene mulighed.

Den anden mulighed er – og jeg ønsker ikke noget svar i dag, for jeg vil ikke forskertse muligheden for, at man kunne udvikle noget – er, om man måske kunne lave en kobling til skolepraktik, som jo i forvejen er en aflastning af, eller et sikkerhedsnet under, praktikdelen i erhvervsuddannelserne. Jeg ved godt, at det er med blandede følelser, vi betragter skolepraktikken, men den er dog en sikring af, at uddannelserne kan få et rimeligt forløb i vekseldannelsessammenhæng.

Jeg synes, det er noget, der skal undersøges, og derfor beder jeg ikke ministeren om at svare på det i dag, men varsler bare, at vi fra radikal side vil prøve at komme ind på det i forbindelse med udvalgsbehandlingen.

Endelig til sidst: Jeg tror, at kommunerne også her bør tages i hånden af regeringen, af ministeren, for at bruge denne mulighed for de svage unge, som jo i en eller anden sammenhæng alligevel vil være i det kommunale system. Og her er der dog en mulighed for at skabe et forløb, der måske kunne bidrage til en bedre fremtid for nogle af de unge, som har svært ved at finde vej.

(Kort bemærkning).

Tina Nedergaard (V):

Det er selvfølgelig meget positivt, at Det Radikale Venstre hermed tilkendegiver, at de synes, det er et fint lille forslag. Det er vi jo enige i i Venstre.

Fru Marianne Jelved bringer så også en diskussion om praktikpladser på banen. Det, vi i Venstre finder er det, der er interessant også ved egu'en, er jo netop, at man aktiverer nogle praktikpladser, som ikke kan anvendes i det ordinære erhvervsuddannelsessystem, fordi de ikke fuldt ud lever op til de bekendtgørelser.

Så vil jeg spørge fru Marianne Jelved, om hun ikke er enig i, at den smidighed, der ligger i egu'en, eventuelt også kan være noget, vi kan

kigge på i forbindelse med en løsning af praktikpladssituationen inden for erhvervsuddannelserne.

(Kort bemærkning).

Marianne Jelved (RV):

Jeg er fuldstændig enig i det, fru Tine Nedergaard siger om praktikpladserne i egu-sammenhæng. Men der står jo også i forslaget her, at vi gerne skulle frem til, at noget af den uddannelse, man kan få på egu, kan være meritoverførte, og derfor synes jeg, at det også er lidt vigtigt at være omhyggelig omkring praktikpladssituationen.

Med hensyn til om man kan være mere fleksibel i forhold til praktikpladssituationen på de mere traditionelle erhvervsuddannelser: Jeg er for så vidt åben over for, at vi måske gør en ekstraordinær indsats også fra Folketingets side, og hvis ikke det er fra Folketingets side, er jeg åben over for, at vi støtter ministeren i at få flere kombinationspraktikpladser. Det er jo noget, der også skal drøftes med arbejdsmarkedets parter. Der kan vi jo gøre det fra hver sin side, om jeg så må sige.

Kl. 17.20

Line Barfod (EL):

Da vores ordfører på området, fru Pernille Rosenkrantz-Theil, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

Dette lovforslag handler om at give produktionskolerne mulighed for at lave egu-forløb, altså erhvervsgrunduddannelsesforløb. Tanken bag er at give flere af de unge, der bruger produktionskolerne, mulighed for at komme i fornuftige uddannelsesforløb efter deres almindelige produktionskoleforløb.

I Enhedslisten synes vi, at det er et sympatisk lovforslag, som forhåbentlig kan give flere unge, der har det svært i det ordinære uddannelsessystem, nogle bedre muligheder. Ikke mindst synes vi, det er glædeligt, at regeringen nu har fået øjnene op for, at produktionskolerne faktisk kan nogle gode ting. Venstre og De Konservative var jo ellers med til sammen med den tidligere regering at gøre deres bedste for at skære ned på produktionskolerne tilbage i 1998.

Der er dog et par elementer i lovforslaget, som vi er nødt til at spørge om.

I bemærkningerne til lovforslaget siges det på side 4, første spalte midtfor, at egu-elever på produktionskolerne højst kan beregnes som 1-

års elever, inklusive det tidligere produktions-skoleforløb. Selv om der er mulighed for dispensation, forekommer det at være en ganske stram begrænsning, ministeren sætter på. Det drejer sig ifølge bemærkningerne om at undgå en »uønsket aktivitetsstigning«. Jeg vil godt bede ministeren uddybe, hvor stor en »uønsket aktivitetsstigning« egentlig er.

Samtidig ville det være rart, om ministeren kunne fortælle, om ikke det er gavnligt med meget store aktivitetsstigninger, netop når det gælder unge på produktionskolerne. Det er vel netop de unge, der for alvor skal uddanne sig mere, hvis de skal bryde den sociale arv.

Desuden skal jeg bede ministeren oplyse, hvor mange af de unge, der nu måtte tage egu på produktionskolerne, der må forventes at skulle have dispensation fra 1-års-reglen – ikke mindst set i lyset af, at kvoten af produktionselever, der kan dispenseres for, vist kun er 10 pct.

Københavns Kommune rejser i sit hørings-svar nogle spørgsmål, som det ville være rart at få svar på – f.eks. at flere udbydere af egu vil komplicere samarbejdet mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder osv.

Endelig er der spørgsmålet, om det er muligt at gennemføre loven i praksis, hvis ikke produktionskolerne tilføres flere ressourcer. Kan det f.eks. lade sig gøre at give den nødvendige vejledning, formidle praktikpladser m.m. uden ekstra ressourcer? Vi tror det egentlig ikke.

Som sagt finder Enhedslisten forslaget sympatisk, men før vi støtter det, er der nogle elementer, vi gerne vil have afklaret.

Bodil Kornbek (KRF):

Vi finder også forslaget særdeles sympatisk i Kristeligt Folkeparti.

Det bliver nu muligt for en gruppe unge, som kan have nogle specifikke problemer, eller som har det svært med de boglige fag, at få lov til at fortsætte i et uddannelsesforløb uden at skulle skifte miljø, uden at skulle skifte vejleder. Det at kunne fortsætte med vejledere, som kender dem og i det hele taget kan guide dem videre i et forløb, finder vi er positivt.

Det er også positivt, når nu man i sin tid nedlagde netop den fri ungdomsuddannelse, at man har fokus på den gruppe unge, som har brug for at komme videre i et uddannelsesforløb.

Så vi er meget positivt indstillet over for dette lovforslag.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Jeg vil gerne takke Folketingets partier for den brede tilslutning til forslaget her. Jeg er meget glad for, at partierne er enige i, at der er tale om et godt forslag. Jeg tror, det var fru Marianne Jelved, der brugte ordene, at det er et fint lille forslag, og Enhedslistens ordfører benævnte det som et sympatisk forslag.

Så jeg er meget glad for, at Folketingets partier er enige med regeringen i, at der her er tale om et lille forslag, men med en meget væsentlig betydning for de personer, som forslaget omhandler, nemlig de unge, som ikke går den mere strømlinede vej igennem uddannelsessystemet. Der skaber vi en ekstra mulighed, og det er jeg som sagt meget glad for at Folketinget er enig i.

Kl. 17.25

Jeg lyttede mig til, at der var en række spørgsmål, som jeg selvfølgelig vil besvare undervejs i udvalgsarbejdet.

Der er blot én lille ting, som jeg gerne vil nævne. Det var Enhedslistens ordfører, der spurgte, om forslaget overhovedet kunne realiseres, uden at det ville koste ekstra penge. Nu var Enhedslistens ordfører meget nøjagtig i sin angivelse af, hvor i teksten man kunne finde de spørgsmål, som Enhedslistens ordfører rejste. Derfor vil jeg også være meget nøjagtig i mit svar. Der står nemlig på forslagets side 4, anden spalte nederst:

»De samlede offentlige udgiftskonsekvenser bliver herefter 9,6 mio. kr. i 2003« osv., osv.

Det vil sige, at der selvfølgelig er tale om, at forslaget koster, og det er penge, som vi naturligvis fra regeringens side er parate til også at bruge på dette fine lille forslag, som – har jeg i hvert fald lyttet mig til – et flertal i Folketinget også kan bakke op om.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen,
onsdag den 9. oktober 2002, kl. 12.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til
den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.27
